

Jogi háttér

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Köznevel. tv.)

4. § 3. alpont E törvény alkalmazásában beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (NFTV.)

108. § 6. E törvény alkalmazásában fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező): aki mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

47. § (1) Egy személy - felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben és mesterképzésben összesen - tizenkét féléven át folytathat a felsőoktatásban tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben (a továbbiakban: támogatási idő). A támogatási idő legfeljebb tizennégy félév, ha a hallgató osztatlan képzésben vesz részt és a képzési követelmények szerint a képzési idő meghaladja a tíz félévet. *

(1a) * A nem tanári mesterképzési szakkal vagy osztatlan szakkal párhuzamos képzésben vagy a nem tanári osztatlan vagy mesterképzési szakot követően felvett tanárszakon, szakmai tanárszakon, továbbá a Kormány rendeletében meghatározott azon tanárszakon folytatott tanulmányok esetén, amely csak a szakterülete szerinti nem tanári mesterképzési szakra épülően második, további mesterképzési szakon folyó tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben vehető fel,

az (1) bekezdés szerinti támogatási idő további két félévvel lehet hosszabb.

(2) * A doktori képzésben részt vevő hallgató támogatási ideje legfeljebb nyolc félév.

(3) * Az (1) bekezdés szerinti képzésben az oklevél megszerzéséhez igénybe vehető támogatási idő legfeljebb két félévvel - a (4) bekezdés alkalmazásával legfeljebb hat félévvel - lehet hosszabb, mint az adott tanulmányok képzési ideje. Az adott szak támogatási idejébe az azonos szakon korábban igénybe vett támogatási időt be kell számítani. Ha a hallgató az így meghatározott támogatási idő alatt az adott fokozatot (oklevelet) nem tudja megszerezni, a tanulmányait e szakon önköltséges képzési formában folytathatja akkor is, ha az (1) bekezdés szerinti támogatási időt egyébként még nem merítette ki.

(4) * A fogyatékossgal élő hallgató (1) bekezdésben meghatározott támogatási idejét a felsőoktatási intézmény legfeljebb négy félévvel megnövelheti. E kedvezmény több fokozat (oklevél) megszerzéséhez is igénybe vehető, azzal hogy az e bekezdésre tekintettel igénybe vett támogatási idő összesen a négy félévet nem haladhatja meg.

49. § (8) * A fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz - így különösen írógép, számítógép - alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által

tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (Korm. rendelet)

62. § (1) A fogyatékkal élő hallgatót a felsőoktatási intézmény a 63. §-ban meghatározott szerv által kiadott szakértői vélemény alapján, az egyéni sajátosságok függvényében, figyelemmel az Nftv. 49. § (8) bekezdésére, az alábbi kedvezményekben részesítheti:

a) írásbeli helyett szóbeli vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga alkalmazása,

b) a vizsgák során a nem fogyatékkal élő hallgatókra megállapított felkészülési, válaszadási időnél hosszabb idő biztosítása,

c) a hallgató tanulmányai alatt és vizsgái során a fogyatéknak megfelelő segédeszközök, berendezési tárgyak alkalmazása,

d) a hallgató tanulmányai alatt és vizsgái során személyi segítő, jelnyelvi, orális vagy jegyzetelő tolmács biztosítása,

e) az érthetőség és a megértés szempontjából az előadásokon és vizsgákon az elhangzottak egyidejű írásban való megjelenítése, audiovizuális szemléltetés, pontírás, nagyítás használatának lehetővé tétele,

f) vizsgáknál a hallgató várakozási idejének minimálisra csökkentése, a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása, vagy a vizsga helyiségének elhagyása nélküli szünetek alkalmazása,

g) a szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – a kérdések leírása, az elvárások és kérdések tisztázása, a feltett kérdések, utasítások megfogalmazásának pontosítása,

h) egyéni vizsga engedélyezése,

i) mentesítés a manuális készségeket igénylő feladatok alól azzal, hogy az elméleti ismeretek megkövetelhetőek,

j) gyakorlati követelmények alóli részleges vagy teljes felmentés, vagy annak más formában történő teljesítése, illetve

k) nyelvismeret mérése, vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés.

(2) A hosszabb felkészülési időt a nem fogyatékkal élő hallgatókra megállapított időtartamhoz képest legalább 30%-kal hosszabb időtartamban kell megállapítani.

(3) Indokolt esetben a hallgató kérelmére, a szakértői vélemény alapján a felsőoktatási intézmény az (1) bekezdésben szabályozott kedvezményektől eltérő, további vagy más kedvezményt is biztosíthat a hallgató részére.

(4) *

(5) A felsőoktatási intézmény a fogyatékkal nem járó egészségkárosodás, krónikus betegség fennállta esetén a szakorvosi vélemény alapján a hallgatót személyre szabott segítségben részesítheti.

63. § (1) * A fogyatékkal élő hallgató (jelentkező) fogyatéknak típusát a (2)–(5) bekezdésben meghatározott szerv által kiadott szakértői véleménnyel igazolja.

(2) * Ha a hallgató (jelentkező) fogyatéknak, sajátos nevelési igénye már a középfokú tanulmányok ideje alatt is fennállt, a fogyatéknak, sajátos nevelési igény a megyei (fővárosi) pedagógiai szakszolgálati intézmények és azok vármegyei szakértői bizottságként eljáró tagintézményei által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható.

(3) * Ha a hallgató (jelentkező) fogyatéknak, sajátos nevelési igénye a középfokú tanulmányok ideje alatt nem állt fenn, az utóbb keletkezett fogyatéknak az ELTE Gyakorló Országos Pedagógiai Szakszolgálat által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható.

(4) * Ha a nem magyar állampolgárságú jelentkező magyarországi lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási helyel nem rendelkezik, a fogyatéknak a (2) és a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően a külföldön kiállított szakértői vélemény hiteles fordításával igazolható. A felsőoktatási intézmény internetes honlapján közzéteszi azoknak a nyelveknek a felsorolását, amelyek esetében nem hiteles fordítást is elfogad.

(5) * Ha a nem magyar állampolgárságú jelentkező vagy hallgató rendelkezik külföldön kiállított szakértői véleménnyel, akkor a fogyatékoság a (2) és a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően a külföldön kiállított szakértői vélemény hiteles fordításával igazolható. A felsőoktatási intézmény internetes honlapján közzéteszi azoknak a nyelveknek a felsorolását, amelyek esetében nem hiteles fordítást is elfogad.

64. § (1) * A hallgató fogyatékoságára tekintettel a 63. § (1) bekezdése szerinti szakértői vélemény alapján kérheti a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, illetve a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentését vagy azok más módon történő teljesítésének engedélyezését.

(2) A felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint

a) bírálja el a fogyatékosággal élő hallgató segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmét,

b) kerül megbízásra és látja el feladatát a fogyatékosággal élő hallgatók segítségét felsőoktatási intézményi és kari részről irányító koordinátor,

c) veheti igénybe a fogyatékosággal élő hallgató – a fogyatékosága típusa és mértéke szerint – a felsőoktatási intézmény által biztosított, illetve más módon rendelkezésére álló személyi és technikai segítségnyújtást és szolgáltatásokat,

d) használhatja fel a fogyatékosággal élő hallgató a speciális jegyzetet, illetve jegyzetet helyettesítő, más módszerű felkészülést segítő technikai eszközöket.

(3) A (2) bekezdés b) pontja szerinti koordinátor feladata:

a) részvétel a fogyatékosággal élő hallgatók által benyújtott, a (2) bekezdés a) pontja szerinti kérelem elbírálásában és nyilvántartásában, valamint a hallgatót érintő jogorvoslati döntésekben azzal, hogy az a koordinátor, aki a kérelem elbírálásában részt vett, nem vehet részt a jogorvoslati eljárásban,

b) kapcsolattartás a fogyatékosággal élő hallgatókkal, azok segítőivel,

c) a fogyatékosággal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve a

fogyatékosággal élő hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése,

d) javaslattétel a fogyatékosággal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatások felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére.

(4) A (2) bekezdés b) pontja szerinti koordinátornak felsőfokú végzettséggel, valamint fogyatékosügyi kompetenciákkal vagy fogyatékosügyi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

(5) A fogyatékosággal élő hallgatókat megillető különleges bánásmód elbírálásához szükséges adatokhoz való hozzáférést a felsőoktatási intézménynek biztosítani kell a koordinátor részére.